

Anvisningar om statsbidrag till kommuner och regioner för utökade hembesöksprogram via barnhälsovården 2026

Bakgrund

Socialstyrelsen har i uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner och regioner för att genomföra utökade hembesöksprogram via barnhälsovården i syfte att bidra till en god och jämlik hälsa hos barn samt att främja barns utveckling i det svenska språket.

Den svenska barn- och ungdomshälsovården behöver bli mer sammanhållen och genomföra fler förebyggande och hälsofrämjande insatser. Uppföljningen av barn och ungas hälsa kan förbättras genom en ökad samverkan mellan centrala aktörer, exempelvis barnavårdscentraler (BVC), mödrahälsovården, tandvården, socialtjänsten och förskolan.

De utökade hembesöken är en arbetsmodell för att säkerställa att barn i områden där utanförskapet är stort får tillgång till alla aspekter av barnhälsovårdens program utifrån sina individuella behov. De utökade hembesöksprogrammen ska öka samhällets kontaktyta till barn och vårdnadshavare i områden med socioekonomiska utmaningar.

Förordning om statsbidrag

Från och med den 11 mars 2025 gäller förordningen (2025:74) om statsbidrag till kommuner och regioner för utökade hembesöksprogram via barnhälsovården, (förordningen). Förordningen avser att stödja kommuner och regioner i arbetet med att genomföra utökade hembesöksprogram via barnhälsovården i syfte att bidra till en god och jämlik hälsa hos barn samt att främja barns utveckling i det svenska språket.

Bidragets storlek

Det finns totalt 150 000 000 kronor att fördela för bidragsåret 2026. Belopp till respektive kommun och region framgår av den fördelningslista som finns på Socialstyrelsens webbplats.

Vilka kan rekvirera medlen?

Kommuner och regioner kan rekvirera statsbidraget. Om det finns medel kvar efter rekvisitionstillfället, kommer Socialstyrelsen att fördela kvarvarande medel

till de kommuner och regioner som i rekvisitionen angivit att de önskar ta del av dessa.

Beskrivning av fördelningsmodell

Fördelningen av bidraget utgår från tillgänglig statistik från Statistikmyndighetens SCB indelning av områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2). Fördelningsmodellen bygger på respektive kommuns och regions andel barn i åldern 0–5 år totalt samt andelen barn i områden med socioekonomiska utmaningar enligt SCB:s indelning områdestyp 1 och 2. Socialstyrelsen fördelar hälften av stödet utifrån den totala andelen barn mellan 0–5 år och hälften utifrån antalet av dessa som bor i socioekonomiskt utsatta områden. Uppgifterna om befolkningsmängd är från 2024.

Förutsättningar för statsbidraget

Socialstyrelsen får lämna bidrag till kommuner och regioner som i samverkan med varandra genomför utökade hembesöksprogram för barn i åldrarna 0–5 år, i mån av tillgång på medel. De utökade hembesöksprogrammen ska:

1. genomföras utöver barnhälsovårdens ordinarie verksamhet och i områden där utanförskapet är stort. Hembesöksprogrammen ska innehålla fler hembesök än det som ingår i det nationella barnhälsovårdsprogrammet och ska ske i samverkan mellan kommun och region.
2. prioritera barn som utifrån kända riskfaktorer löper en förhöjd risk att utvecklas ogynnsamt,
3. vara situationsanpassade, genomföras regelbundet och utgå från den enskilda familjens behov och önskemål,
4. genomföras av minst två personer, varav en sjuksköterska från barnhälsovården och en person från socialtjänstens verksamhet, och
5. vid behov leda till att kontakt tas med andra professioner än de som framgår av 4 eller med andra verksamheter såsom förskolan, mödrahälsovården och tandvården.

Socialstyrelsen får inte ge bidrag till en kommun eller region som har beviljats annat offentligt stöd för verksamheten med utökade hembesöksprogram via barnhälsovården.

Vägledning i arbetet med utökade hembesök

I arbetet med de utökade hembesöken ska kommuner och regioner sträva efter att familjer får hembesök av samma personer under hela programmet. Hembesöken ska organiseras så att de blir relationsskapande och ge förutsättningar för att öka tilliten mellan familjer och personal. Professionen som utför hembesöken, ska aktivt sträva efter att stärka föräldrars hälsolitteracitet och stödja dem till att ta del av samhällets resurser utifrån behov.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget under våren 2026 och ni får använda det för kostnader för utökade hembesöksprogram under kalenderåret 2026 (1 januari–31 december 2026).

Hur får ni del av medlen?

Socialstyrelsen betalar ut statsbidraget som en engångssumma efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen.

Ni ska rekvirera statsbidraget via Socialstyrelsens e-tjänst. Läs mer om e-tjänsten och ombudsansökan på Socialstyrelsens webbplats:

<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/ombud/>

Rekvisition ska ha kommit in till Socialstyrelsen **senast den 16 mars 2026**. Socialstyrelsen betalar ut medlen efter det att rekvisitionsperioden har löpt ut. Samtliga bidragsmottagare får ett skriftligt beslut om vilket belopp som betalas ut (efter omfördelning av medel som inte har rekvirerats).

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Kommuner och regioner som fått statsbidrag ska senast i mars 2027 återrapportera till Socialstyrelsen hur ni har använt 2026 års statsbidrag.

Redovisningen ska inkludera information om

1. hur ni har använt statsbidraget,
2. de resultat ni har uppnått.
3. hur resultaten förhåller sig till det syfte som anges i 1 § första stycket och de förutsättningar som anges i 2 § i förordningen, och
4. övriga uppgifter och handlingar som Socialstyrelsen begär.

Socialstyrelsen skickar i början av 2027 ett webbaserat återrapporteringsformulär till kommunens och regionens registratur för vidarebefordran till verksamhet med ansvar för statsbidrag.

Återbetalning av rekvirerade medel ska ske enligt 13 § förordningen om bidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp, bidraget helt eller delvis inte har använts, bidraget inte har använts för de syften som det har lämnats för, mottagaren inte har lämnat en sådan redovisning - återrapportering - som avses i 10 § förordningen eller villkor i beslutet inte har följts.

Ni ska kunna visa hur ni har använt statsbidraget

Kommunen/regionen ska kunna lämna in underlag som möjliggör att Socialstyrelsen kan göra en fördjupad granskning av bidragets användning. (Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning).

Den kommun/region som inte kan lämna ett sådant underlag kan bli helt eller delvis återbetalningsskyldig.

Vilka underlag kan kommunen/regionen behöva lämna in?

- Utdrag ur huvudbok/kontoutdrag – Det bör finnas ett eget kostnadsställe eller projektkod för statsbidraget. Redovisningen måste vara tydlig, spårbar och överblickbar.
- Underlag som styrker kommunens/regionens genomförda insatser.
- Fakturor som styrker nedlagda kostnader – Fakturorna ska vara tydliga och beskriva vad kommunen/regionen har betalat för.
- Lönespecifikationer och/eller anställningsavtal som styrker lönekostnader.